

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: RAZVOJ IN UČENJE PREDŠOLSKEGA OTROKA

2. Usmerjevalni cilji:

Dijak:

- pridobi osnovna spoznanja o zakonitostih delovanja duševnih procesov, osebnosti in vedenja pri predšolskem otroku,
- pozna in povezuje teoretična in praktična znanja o razvoju in učenju predšolskega otroka,
- usposobi se za opazovanje, spremljanje in vrednotenje otrokovega razvoja in napredka,
- seznanjen se z uporabo spoznanj o otrokovem razvoju na različnih strokovnih področjih,
- uporablja različne načine učinkovitega sporazumevanja z otroki v različnih razvojnih obdobjih,
- razvija kritično mišljenje z analiziranjem in primerjanjem različnih spoznanj o otrokovem razvoju,
- usposobi se za prepoznavanje individualnih razvojnih značilnosti otroka ter razvija sposobnost strokovnega odločanja o ravnanju v primeru vzgojnih in vedenjskih odklonov,
- razvija zmožnost samorefleksije vzgojnega ravnanja,
- razvija osebnostne lastnosti, kot so komunikativnost, odgovornost, empatičnost, odprtost..., ter različne socialne spretnosti, s pomočjo katerih spodbuja otrokov duševni razvoj,
- pridobi osnovne informacije o nadarjenih otrocih in drugih skupinah otrok s posebnimi potrebami ter razvije razumevanje do njihovih razvojnih posebnosti,
- ravna v skladu z načeli poklicne etike,
- uporablja sodobne informacijsko-komunikacijske vire in kritično vrednoti dobljene informacije.

3. Poklicne kompetence

Dijak je zmožen:

- Spodbujati razvoj motoričnih in duševnih procesov
- Spodbujati socialno emocionalni razvoj otroka
- Nuditi podporo otroku pri razvoju govora
- Vzdrževati ustrezno klimo v skupini
- Otroku s posebnimi potrebami nuditi podporo pri osebem razvoju

Spodbuja razvoj motoričnih in duševnih procesov

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
Dijak: <ul style="list-style-type: none"> - pridobi strokovna znanja, potrebna za objektivno opazovanje otrokovega razvoja in spozna različne kriterije za umestitev otroka v ustrezno razvojno obdobje	Dijak: <ul style="list-style-type: none"> - našteje, opiše in primerja tehnike opazovanja otrokovega razvoja - opazuje in beleži dogodke in značilnosti, ki so pomembne za otrokov razvoj - navede različne kriterije za določitev razvojnih obdobjev otroka

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> - analizira opažene razvojne značilnosti pri posamezniku in ga uvrsti v ustrezno razvojno obdobje
<ul style="list-style-type: none"> - spozna značilnosti in se zaveda pomena predporodnega obdobja ter obdobja novorojenčka za nadaljnji otrokov razvoj 	<ul style="list-style-type: none"> - opiše osnovni potek razvoja v prenatalni dobi - pojasni značilnosti prenatalnega razvoja in analizira vpliv različnih škodljivih dejavnikov pred in med porodom na nadaljnji razvoj - predvidi možne težave, ki jih bo kazal otrok v prvih letih zaradi vpliva teratogenov - razčleni in opiše osnovne značilnosti novorojenčkovega vedenja
<ul style="list-style-type: none"> - pozna značilnosti telesnega in motoričnega razvoja otroka 	<ul style="list-style-type: none"> - navede osnovne značilnosti telesnega razvoja ter mejnike motoričnega razvoja v predšolskem obdobju - identificira razvojne mejnike in individualne razlike med otroki - opredeli vlogo zorenja in učenja v razvoju motorike - opazuje razvoj stranskosti ter argumentira neprimernost preusmerjanja levičarjev - skozi določeno obdobje spremlja razvoj otrokovih motoričnih sposobnosti - v skladu z otrokovim razvojem pripravi dejavnosti, ki vzpodbujajo razvoj velike in fine motorike
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna značilnosti razvoja čutenja in zaznavanja v predšolskem obdobju 	<ul style="list-style-type: none"> - razčleni osnovne značilnosti čutnega spoznavanja otroka - opiše osnovne značilnosti otrokove pozornosti, pozna omejitve v predšolskem obdobju - na osnovi poznavanja različnih psiholoških spoznanj načrtuje različne aktivnosti, s katerimi bi vzpodbudil razvoj zaznavnih procesov in pozornosti (zaznavanje barv, globine, oblik, telesa, prostorska orientacija, lik- podlaga...) - nudi pomoč otrokom s kratkotrajno in bolj odkrenljivo pozornostjo
<ul style="list-style-type: none"> - spozna značilnosti zgodnjega spoznavnega razvoja 	<ul style="list-style-type: none"> - opredeli razvojne stopnje spoznavnega razvoja in primerja otrokove intelektualne sposobnosti v različnih razvojnih obdobjih

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> - zaveda se pomena zorenja in učenja v otrokovem intelektualnem razvoju - opiše razvoj pojmov števila, prostora in časa - načrtuje in izvaja dejavnosti, ki spodbujajo razvoj količinskih pojmov - pozna značilnosti razvoja otroške domišljije - spodbuja otrokovo domišljijo in ustvarjalnost - strokovno utemelji primeren odnos do laži pri predšolskem otroku - spremlja otrokov intelektualni razvoj - oblikuje kritičen odnos do merjenja inteligentnosti - oceni pomen govora v razvoju mišljenja - poveže razvoj mišljenja z razvojem različnih oblik iger - zaveda se vloge igre in risbe kot sredstva spoznavanja otroka

Spodbuja socialno emocionalni razvoj otroka

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna značilnosti in razvoj otrokovega temperameta od rojstva dalje 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizira podobnosti in razlike v vedenju novorojenčkov in opredeli pojem temperameta - na temelju poznavanja različnih raziskav razloži, kako otrokov temperament vpliva na odziv odraslih in njihov vzgojni stil - pojasni vlogo otrokovega temperameta v njegovem čustvenem in socialnem prilagajanju - svoje ravnanje prilagodi otrokovemu temperamentu - presodi vplive dednosti in vzgoje na razvoj otrokovega temperameta
<ul style="list-style-type: none"> - pozna značilnosti psihosocialnega razvoja predšolskega otroka 	<ul style="list-style-type: none"> - primerja osnovne značilnosti faz otrokovega psihosocialnega razvoja v predšolski dobi - oceni pomen otrokovega zaupanja in otrokove varne navezanosti na starše - razloži razvojni okvir otrokove trme - na podlagi strokovnih spoznanj predlaga načine ravnanja z negativističnim otrokom in obenem reflektira ustreznost lastnega vedenja

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> - spodbuja otrokovo samoiniciativnost in se izogiba pretiranemu vzbujanju sramu in krivde pri otroku
<ul style="list-style-type: none"> - pozna značilno čustveno odzivanje otrok v različnih razvojnih obdobjih 	<ul style="list-style-type: none"> - pojasni osnovne čustvene potrebe otroka - oblikuje nasvete, kako lahko otroku v različnih situacijah te potrebe pomagamo zadovoljevati - prepozna otrokove težave pri poimenovanju in obvladovanju nekaterih čustev ter mu nudi ustrezno podporo - prepozna otrokove znake separacijske anksioznosti ter mu pomaga pri vključitvi v vrtčevsko okolje - prepozna različne vrste otroških strahov in zna ustrezno ukrepati
<ul style="list-style-type: none"> - Razume vlogo modelnega učenja pri oblikovanju prosocialnega vedenja 	<ul style="list-style-type: none"> - prepozna različne modele, s katerimi se otrok identificira - presodi vlogo medijev na oblikovanje vedenja - reflektira ustreznost lastnega vedenja in ga oblikuje tako, da v otrokovih očeh nastopa kot privlačen pozitiven model
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna pogoste oblike negativnega in pozitivnega vedenja v predšolskem obdobju 	<ul style="list-style-type: none"> - izbere kriterije in izvede analizo pogostosti pojavljanja agresivnega vedenja v skupini otrok, interpretira rezultate in pripravi predloge, kako reagirati na nezaželeno vedenje, pri čemer uporablja različne tehnike vodenja otroka. - postavi jasna pravila in meje vedenja - na podlagi poznavanja teorij učenja naredi načrt spodbujanja pozitivnega, prosocialnega vedenja otrok - otroke vzpodbuja k uporabi konstruktivnih načinov razreševanja nastalih konfliktov
<ul style="list-style-type: none"> - pozna pomen uravnavanja otrokovega vedenja 	<ul style="list-style-type: none"> - z lastnim zgledom spodbuja strpnost do drugačnosti pri otroku - opazuje različne oblike otrokovega pozitivnega in negativnega vedenja in se na to vedenje smiselno odziva, pri čemer upošteva psihološka spoznanja

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> - odkrije oblike agresivnega in destruktivnega vedenja pri otroku - z ustreznimi ukrepi omeji otrokovo nezaželeno vedenje - predlaga nadomestno pozitivno vedenje - oceni pomen pohvale in kazni pri uravnavanju otrokovega vedenja
<ul style="list-style-type: none"> - spozna razvoj otrokove samopodobe in identitete 	<ul style="list-style-type: none"> - opiše stopnje v razvoju samega sebe - prepozna značilnosti pozitivne ali negativne samopodobe pri otroku jih poveže z načini otrokovega odzivanja na situacije - načrtuje ukrepe za izboljšanje otrokove samopodobe, utemeljene na sodobnih spoznanjih stroke - spodbuja razvoj pojma samega sebe - omogoči izgradnjo ustrezne spolne identitete
<ul style="list-style-type: none"> - pozna značilnosti moralnega razvoja otroka 	<ul style="list-style-type: none"> - našteje faze in opiše značilnosti razvoja moralnosti pri otroku - razloži vpliv vzgoje na razvoj moralnega vedenja - pomaga otrokom pri razvoju pozitivnih vrednot

Nudi podporo otroku pri razvoju govora

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna zakonitosti razvoja govora in komuniciranja pri predšolskem otroku 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ugotavlja pomene otrokovega joka v različnih situacijah - razloži pomen zgodnjega komuniciranja med odraslim in otrokom - poišče pomen neverbalnih znakov v predgovorni fazi - opiše stopnje razvoja govora - razloži zakonitosti govornega razvoja in primerja vplive, ki pospešujejo ali zavirajo govorni razvoj - presodi pomen zorenja in učenja na razvoj govora - na podlagi poznavanja razvojnih značilnosti je sposoben določiti stopnjo v razvoju govora otroka - uporablja pravilen govorni vzorec - presodi povezanost med govorom in mišljenjem - oceni govorni razvoj bilingvističnega otroka

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<ul style="list-style-type: none"> - spozna pomen predbralnih spretnosti v predšolskem obdobju 	<ul style="list-style-type: none"> - izvaja aktivnosti, primerne razvojni stopnji otroka, ki spodbujajo razvoj jezikovnega izražanja in poslušanja - oceni pomen socialne interakcije s starši, v vrtcu in v širšem okolju na razvoj pismenosti - pozna pomen pisnega okolja na razvoj predbralnih spretnosti

Vzdržuje ustrežno klimo v skupini

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna pomen pozitivne klime v skupini 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblikuje primerno stimulatívno, ustvarjalno in čustveno varno okolje za otrokov razvoj - otroku omogoča vključevanje v skupino drugih otrok in sodelovanje z njimi. - spodbuja interakcijo med otrokom in skupino. - spodbuja prijateljske odnose, empatijo in pripravljenost pomagati drugemu - uporablja večinoma pozitivne podkrepitve in se izogiba uporabi kazni - omogoča otroku občutek, da je njegov prispevek skupini pomemben

Otroku s posebnimi potrebami nudi podporo pri osebnem razvoju

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna individualne razlike v razvoju in učenju otrok s posebnimi potrebami 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - našteje različne skupine otrok s posebnimi potrebami in pojasni njihove značilnosti - otroku s posebnimi potrebami nudi ustrezno oporo pri vključevanju v aktivnosti - Pomaga pri vključevanju otroka s posebnimi potrebami v skupino zdravih otrok - našteje osnovne značilnosti, po katerih bi lahko prepoznal nadarjenega otroka v predšolskem obdobju - v skladu s poznavanjem otrokovih posebnosti komunicira z otrokom na njemu ustrezen način. - otroku s posebnimi potrebami nudi pomoč in podporo pri vključevanju v aktivnosti

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<ul style="list-style-type: none"> - pozna postopke usmerjanja OPP in pripravo individualiziranih programov	<ul style="list-style-type: none"> - sodeluje pri ugotavljanju razvojne stopnje in načrtovanju individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami - pri svojem delu upošteva individualiziran program vzgojnega dela. - sodeluje pri spremljavi in vrednotenju programa dela in napredka otroka